

YARGITAY

22. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2014/15500	<u>İlgili Kanun / Madde</u>
Karar No.	2014/16186	4688 S. KGSK. /10
Tarihi:	09.06.2014	

- ***OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL İÇİN OBJEKTİF VE CİDDİ NEDENLERİN BULUNMASININ GEREKMESİ***

•

ÖZETİ Genel kurul sendikaların iradesini yansıtan nihai karar organıdır. Genel kurullar bakımından asıl olan ise olağan genel kuruldur. Olağan genel kurul, kanunda ve daha kısa bir süre belirlenmesi koşuluyla tüzükte öngörülen sürelerde düzenli olarak yapılmak zorunda olunan ve yapılması için herhangi bir sebebin ortaya çıkması gerekli olmayan genel kuruldur. Olağanüstü genel kurul ise ancak genel kurulun olağanüstü toplanmasını gerektirir nitelikte objektif ve ciddi sebeplerin bulunması halinde söz konusu olan istisnai nitelikteki genel kuruldur.

DAVA : Davacı, davalı sendika İzmir şubesinin kayyım nezaretinde olağanüstü genel kurula gidilmesi yönünde karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde taraflar avukatlarınca temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi G. Yılmaz tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, asıl davada, 4688 sayılı Kamu Görevlileri ve Toplu Sözleşme Kanunu ile atıfta bulunulan 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 84. maddesi gereğince, yönetim kurulu üye sayısının, boşalmalar sebebiyle üye tamsayısının yarısının altına düşerse, genel kurulun bir ay içinde toplantıya çağrılacağını, davalı sendika şubesinin yönetim kurulu üye sayısının mevcut hali ile 3 kişiye ve üye tamsayısının 1/3 oranına düştüğünü, ancak bir aylık süre içerisinde toplantıya çağrılmadığını ileri sürerek olağanüstü genel kurula gitmek amacıyla sendika şubesine kayyım atanmasına karar verilmesini talep etmiştir.

Asıl dava ile birleşen dosyada ise davacı vekili, Sağlık Sen ana tüzüğünün 36/2. maddesine göre delegelerin 1/5'inin gerekçeli isteği üzerine olağanüstü genel kurul yapılabilceğini, 150 delegelik Sağlık Sen İzmir Şubesinin genel kurulunun 6 Kasım 2014 tarihinde yapılacağını, 52 delegenin gerekçeli olağanüstü genel kurul talebinin şube sekreterine teslim edildiğini, buna göre altmış gün içinde yapılması gereken olağanüstü genel kurulun toplanmadığını, denetim kurulu tarafından düzenlenen 22.11.2013 tarihli raporun da sendika şubesinin içinde bulunduğu vahim durumu gözler önüne serdiğini ileri sürerek sendika şube yönetim

kuruluna işten el çektirilerek genel kurulu toplamak üzere kayyım atanmasına karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, asıl dava yönünden halihazırdaki yönetim kurulunun beş kişiden oluştuğunu ve kanuni sınırın hiçbir zaman altına düşmediğini belirtmiş, birleşen dava yönünden ise, olağanüstü genel kurul yapılması için ortada hiçbir haklı sebebin bulunmadığını, sendikaya bu konuda usulüne uygun ve yeterli başvurunun da yapılmadığını savunarak asıl ve birleşen davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, asıl dava yönünden, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 13. maddesi, tüzüğün 40. maddesi ve 4721 sayılı Kanun'un 84. maddesi hükmü dikkate alındığında davalı sendika şubesi yönetim kurulu üye sayısının, üye tamsayısı olan yedi kişinin yarısı dört kişinin altına düşmemesi gerektiği, bir kısım üyelikler istifa ve disiplin kurulu kararı ile boşalmış ise de, yedek üye Ekrem Özdemir ile birlikte toplam dört üyenin görevde bulunduğu anlaşıldığından davanın reddine karar verilmiştir. Mahkemece, birleşen dava yönünden ise, olağanüstü genel kurul talebini içeren dilekçelerde sebeplerin açıkça belirtildiği ve ciddi olduğunun anlaşıldığı ve 22.11.2013 tarihli denetleme kurulu raporu ile de bu durumun tespit edildiği, buna rağmen 60 gün içerisinde genel kurulun toplanmadığı gerekçesiyle birleşen davanın kabulüne ve ayrıca karar kesinleşinceye kadar tedbiren yönetim kurulu yerine kayyım atanmasına karar verilmiştir.

Temyiz:

Davacı vekili, yedek üye Ekrem'in boşalan asil üyelik görevini ilk önce reddetmesi sebebiyle daha sonra asil üyelik görevine gelemeyeceği gerekçesiyle asıl davaya ilişkin kararı temyiz etmiş, davalı sendika vekili de, davanın reddi gerektiği gerekçesiyle birleşen davaya ilişkin mahkemenin kabul kararı ile tedbiren kayyım atanmasına dair kararı temyiz etmiştir.

Gerekçe:

Taraflar arasındaki uyuşmazlık, Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası İzmir şubesinin, yönetim kurulu asil üyeliklerindeki boşalma ve delegelerin talebi üzerine olağanüstü genel kurul icra edip etmeyeceği noktasındadır.

Davalı sendika 4688 sayılı kapsamında yer alan bir sendikadır.

4688 sayılı Kanun'un 10. maddesinin 4. fıkrasına göre, "Olağanüstü genel kurul, yönetim kurulu veya denetleme kurulunun gerekli gördüğü durumlarda ya da genel kurul üye veya delegelerinin beşte birinin yazılı isteği üzerine en geç altmış gün içinde toplanır."

Sendika tüzüğünün 36. maddesinin ikinci fıkrasına göre de "Şube Yönetim Kurulunun veya Denetleme Kurulunun oy çokluğu ile delegelerin 1/5'inin gerekçeli isteği üzerine veya Genel Yönetim Kurulunun kararı ile olağanüstü genel kurul yapılabilir."

Genel kurul sendikaların iradesini yansıtan nihai karar organıdır. Genel kurullar bakımından asıl olan ise olağan genel kuruldur. Olağan genel kurul, kanunda ve daha kısa bir süre belirlenmesi koşuluyla tüzükte öngörülen sürelerde düzenli olarak yapılmak zorunda olunan ve yapılması için herhangi bir sebebin ortaya çıkması gerekli olmayan genel kuruldur. Olağanüstü genel kurul ise ancak genel kurulun olağanüstü toplanmasını gerektirir nitelikte objektif ve ciddi sebeplerin bulunması halinde söz konusu olan istisnai nitelikteki genel kuruldur.

Bu açıklamalar ışığında tarafların temyiz itirazları değerlendirildiğinde;

1-İnceleme konusu davada, yönetim kurulu üye tamsayısının yarının altına düştüğü gerekçesiyle, davacı vekili tarafından asıl davanın reddine ilişkin karar temyiz edilmiştir.

4688 sayılı Kanun'un 13. maddesinin birinci fıkrasında sendika yönetim kurullarının en az üç, en çok yedi üyeden oluşacağı öngörülmüş, maddenin son fıkrasında da, yönetim kurullarının toplanma ve karar alma usullerinin, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nda belirtilen esaslara uygun olarak sendika tüzüklerinde düzenleneceği hususu hükme bağlanmıştır.

6356 sayılı Kanun'un 9. maddesinin son fıkrasına göre ise "Tüzükte daha yüksek bir yeter sayı öngörülmemişse, genel kurul dışında kalan organlar için; toplantı yeter sayısı kurul üye sayısının salt çoğunluğu, karar yeter sayısı toplantıya katılanların salt çoğunluğudur." 4688 sayılı Kanun'un 43. maddesi ve 6356 sayılı Kanun'un 80. maddesinde yapılan atıf dolayısıyla uygulama alanı bulan 4721 sayılı Türk Medeni

Kanunu'nun 84. maddesine göre ise "Yönetim kurulu üye sayısı, boşalmalar sebebiyle üye tamsayısının yarısının altına düşerse; genel kurul, kalan yönetim kurulu üyeleri veya denetim kurulu tarafından bir ay içinde toplantıya çağrılır."

Şube Yönetim Kurulu, sendika tüzüğü'nün 40. maddesinde düzenlenmiştir. Maddeye göre, şube yönetim kurulları yedi üyeden oluşacaktır. Maddede, ayrıca bir toplantı yeter sayısı öngörülmemiştir. Bu anlamda, davalı sendika şube yönetim kurullarının, yukarıda açıklanan kanuni düzenlemeler doğrultusunda, üye tamsayısının yarısından fazlası olan dört üye ile toplanması gerektiği anlaşılmıştır.

Somut olayda, davalı sendika İzmir şubesinin yönetim kurulu asil üyeliklerinde, istifa ve genel disiplin kurulu kararıyla görevden uzaklaştırma olmak üzere boşalmalar olduğu anlaşılmaktadır. Boşalmalar sonrasında, asil üyelerden Recep Atçı, Fadıl Karaman ve Salim Kaya'nın görevinin devam ettiği hususu taraflar arasında çekişmesiz olduğu gibi dosya kapsamı ile de sabittir.

Son olağan genel kurulda yönetim kurulu yedek üyesi seçilen Ekrem Özdemir ise, asil üyeliklerde boşalma üzerine göreve çağrılmış, 18.10.2012 tarihli dilekçesi ile görev almak istemediğini belirtmiş, ancak daha sonra yeniden çağrılmış olduğu görevi 28.10.2013 tarihinde kabul etmiştir. Sendika tüzüğü'nün 40. maddesinde yer alan düzenlemeye göre "Şube Yönetim Kurulu üyeliklerinde boşalma olması halinde en çok oyu alan yedek üyeden başlamak üzere otuz (30) gün içerisinde yedek üye göreve çağrılır.Yedek üyenin, tebliğden itibaren beş (5) gün içerisinde cevap vermemesi veya görevi kabul etmemesi halinde, aynı usulle diğer yedek üye göreve çağrılır." Buna göre, göreve çağrılan yedek üyenin görevi kabul etmemesi, sadece bir sonraki sırada yer alan yedek üyenin çağrılmasına sebebiyet verecek olup, ilgilinin yedek üyelik sıfatını ortadan kaldırmayacaktır. Bu anlamda mahkemenin, asil üyelerden Ekrem'in göreve devam ettiğini kabulünde bir isabetsizlik bulunmamaktadır.

Bu açıklamalara ilaveten, dosya kapsamından asil üye Ayhan Çenberlitaş'ın da, 16.12.2013 tarihli istifasına kadar görevde olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim, savunma hakkı tanınmadan ceza verilemeyeceğine dair tüzüğü'nün 32/2. maddesi ve davacının henüz savunmasının alınmadığının anlaşılması karşısında belirtilen üyenin de dava tarihi itibarıyla görevde bulunduğu tartışmasızdır. Şu halde, dava tarihi itibarıyla beş yönetim kurulu asil üyesinin görevde olduğunun anlaşılması karşısında, mahkemece asıl davanın reddine ilişkin verilen karar isabetli olduğundan davacının temyiz itirazlarının reddine karar vermek gerekmiştir.

2-İnceleme konusu davada, davalı vekili tarafından, mahkemece, birleşen davanın kabulü ile olağanüstü genel kurula gidilmesine ve kayyım tayinine dair verilen karar temyiz edilmiştir.

Somut olayda, delegeler tarafından gönderilen dilekçeler ile, şube yönetim kurulunun bölünmesi ve aylardır toplantı yapılmaması ve karar alınamaması, şube yönetim kurulunun üyelerin mali ve özlük haklarına yönelik sendikal faaliyetlerde bulunması gerekirken bunun yerine tüm enerjisini iktidar mücadelesi ile geçiriyor olması, şube yönetim kurulunun hiçbir gerekçe göstermeden keyfi olarak ilçe ve işyeri temsilcilerini iptal etmesi, şube başkanı Recep Atçı'nın şube bürosunun anahtarını değiştirmesi, Salim Kaya Fadıl Karaman dışındaki yönetim kurulu üyelerini sendikaya sokmaması, sendikal faaliyet yaptırmaması, yönetim kurulu üyelerini sendika kanunu ve Sağlık-Sen tüzüğü'ne aykırı olarak genel merkez disiplin kuruluna sevk etmesi gerekçeleriyle olağanüstü genel kurul yapılması talep edilmiştir.

Davacı, belirtilmiş olan genel kurul gerekçelerine dair hiçbir delil ibraz etmemiştir. Yukarıda ayrıntısı ile izah edildiği üzere, olağanüstü genel kurulun toplanması için, bu yönde objektif ve ciddi sebeplerin bulunması ve bu durumun ispatlanması gerekmekte olup, inceleme konusu davada ise belirtilen hususlar kanıtlanamamıştır. Ayrıca olağanüstü genel kurul talebine gerekçe yapılan 22.11.2013 tarihli denetleme kurulu raporunda ise, sadece iki hususa ilişkin tespitin yer aldığı, bu hususlardan birincisinde bir kısım eksik evrak bulunduğu ve daha sonra eksikliğin tamamlandığı, ikinci hususta ise mali denetim yönünden faturaların düzenli tutulduğunun tespit edildiği, bu anlamda belirtilen denetleme kurulu raporunun olağanüstü genel kurul yapılmasına herhangi bir gerekçe teşkil etmediği tartışmasızdır.

Bu açıklamalar ışığında, mahkemece, birleşen davanın da reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 09.06.2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.